

UZASADNIENIE

Uczestnik M. W. (1) złożył skargę o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w Łodzi, III Wydziału Cywilnego Odwoławczego, z dnia 10 kwietnia 2017 roku, sygn. akt III Ca 1906/16. Wniósł o uchylenie postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 10 kwietnia 2017 roku oraz postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, II Wydziału Cywilnego z dnia 22 września 2016 roku wydanego w sprawie o sygn. II Ns 3110/14.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 listopada 2014 roku M. W. (2) złożyła wniosek o podział majątku wspólnego byłych małżonków M. i M. W. (1). M. W. (1) uczestniczył w postępowaniu zainicjowanym opisanym wnioskiem przed sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi – stawił się na rozprawę w dniu 13 kwietnia 2015 roku, 28 maja 2015 roku. Na dalsze rozprawy M. W. (1) się nie stawił, podobnie jak i na ogłoszenie orzeczenia. Wezwania na rozprawy dla M. W. (1) kierowano na adres ul. (...), T. i uznano za doręczone. W dniu 22 września 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, wydał postanowienie dokonując podziału majątku małżonków M. M. i M. W. (1). Orzeczenie to zaskarżyła apelacją M. M.. Odpis apelacji został uznany za doręczony uczestnikowi w dniu 12 grudnia 2016 roku na adres ul. (...), T.. Na ten sam adres zostało skierowane do M. W. (1) zawiadomienie o terminie rozprawy, które uznano za doręczone uczestnikowi. Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2017 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, sygn. akt III Ca 1906/16 1/ zmienił zaskarżone postanowienie w pkt. 4, 2) oddalił apelacje w pozostałym zakresie, 3) ustalił, że uczestnicy ponoszą koszty postępowania apelacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.

/protokół rozprawy k. 309 akt III Ns 3110/14, postanowienie k. 320 akt III Ns 3110/14, apelacja k. 328 akt III Ns 3110/14, korespondencja k. 337, k. 345, k. 337, k. 345 postanowienie k. 349 akt III Ns 3110/14, wezwanie na rozprawę k. 307 akt III Ns 3110/14, postanowienie k. 349 akt III Ns 3110/14/

W dniu 7 kwietnia 2016 roku M. W. (1) został zatrzymany przez Policję w Tuszynie w związku z wydaniem Europejskiego Nakazu Aresztowania. M. W. (1) przez 28 dni od zatrzymania w Polsce przebywał w Areszcie w P.. W dniu 5 maja 2016 roku M. W. (1) został przetransportowany do B. w celu odbycia kary pozbawienia wolności. W dniu 7 kwietnia 2018 roku opuścił Zakład Karny na W..

/bezsporne/

Postanowieniem z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie o sygn. akt I Ns 506/18 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim 1) zezwolił M. M. na złożenie do depozytu sądowego kwoty 5.707,93 zł tytułem zapłaty części kwoty zasądzonej w punkcie 4 postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 22 września 2016 roku w sprawie sygn. akt II Ns 3110/14, którą to kwotę nakazał wypłacić bezwarunkowo za żądanie wierzyciela M. W. (1), 2) ustalił, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie. W dniu 11 czerwca 2018 roku uczestnikowi została doręczona korespondencja zawierająca odpis wyżej opisanego postanowienia, a także odpis postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, z dnia 22 września, sygn. akt II Ns 3110/14, odpis postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 10 kwietnia 2017 roku, sygn. akt III Ca 1906/16

/bezsporne/.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Skarga o wznowienie postępowania nie zasługiwała na uwzględnienie.

Przepis art. 412 § 1 k. p. c. stanowi, że Sąd rozpoznaje sprawę na nowo w granicach, jakie określa podstawa wznowienia. Po ponownym rozpoznaniu sprawy sąd stosownie do okoliczności bądź oddala skargę o wznowienie, bądź uwzględniając ją zmienia zaskarżone orzeczenie albo je uchyla i w razie potrzeby pozew odrzuca lub

postępowanie umarza (art. 412 § 2 k.p.c.). Zgodnie z powyższym sąd rozpoznając skargę o wznowienie postępowania w pierwszej kolejności ustala czy wznowienie postępowania jest dopuszczalne, następnie czy są ustawowe przesłanki do wznowienia postępowania, a w ostatnim etapie, jeśli spełnione zostaną przesłanki wznowienia postępowania, rozpoznaje na nowo wznowioną sprawę, w granicach, jakie zakreśla podstawa wznowienia.

Pozwany jako podstawę wznowienia wskazał przepis art. 401 pkt. 2 k.p.c. oraz podał, że nie doszło do skutecznego zawiadomienia uczestnika o terminie rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku zarówno przed Sądem I jak i II instancji. Uczestnik poza pierwszym terminem rozprawy nie brał udziału w tymże postępowaniu sądowym i nie mógł on w związku z tym pojąć kroków zmierzających do podjęcia czynności w toczącym się postępowaniu. Uczestnik postępowania nie był w stanie poinformować Sądu o tymczasowej zmianie adresu korespondencyjnego, ponieważ przez okres ponad 2 lat przebywał on w Zakładzie Karnym na W..

Zgodnie z art. 401 ust. 2 k.p.c można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustała lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe. Komentowana podstawa nieważności objęta art. 401 pkt 2 k.p.c zredagowana została w sposób ogólny. Rzeczą judykatury jest ustalenie każdorazowo, czy w realiach danej sprawy doszło do pozbawienia strony możliwości działania. Odwołując się jednak do bogatego dorobku doktryny i orzecznictwa, wolno wskazać pewne dominujące kryteria. Po pierwsze, pozbawienie strony możliwości działania musi być następstwem naruszenia przepisów prawa (tak W. Siedlecki, Nieważność procesu, s. 151; E. Wengerek, Glosa do orz. SN z 1.2.1961 r., 4 CR 151/60, OSPiKA 1962, Nr 5, poz. 119 263; M. Sawczuk, Wznowienie postępowania, s. 142). Po drugie, pomiędzy naruszeniem przepisów prawa a pozbawieniem strony możliwości obrony swych praw musi istnieć związek przyczynowo - skutkowy. Nieistotne jest natomiast, czy i z jakiegokolwiek winy i przez kogo prawo zostało naruszone (tak orz. SN z 1.10.1937 r., C III 509/37, Zb.Urz. 1938, Nr 325; za M. S. , Wznowienie postępowania, s. 146). Po trzecie, skoro ustawa mówi o pozbawieniu, stan ten musi wynikać z zachowania sądu lub strony przeciwnej. Innymi słowy, musi wynikać z innych okoliczności niż sytuacja osobista samej strony, czy też jej zaniechanie procesowe (tak SN w post. z 2.2.2006 r., II CZ 134/05, L.; post. z 28.3.2007 r., II CZ 16/07, L.; post. z 9.8.2005 r., IV CK 57/05, L.). Sytuacja procesowa stworzona przez zachowanie samego skarżącego nie wyczerpuje komentowanej podstawy wznowienia.

Z powyższego wynika jednoznacznie, że naruszenie prawa prowadzące do wznowienia postępowania, musi być wynikiem wadliwego działania sądu albo drugiej strony.

W przedmiotowej sprawie nie zaistniała taka sytuacja, albowiem przesyłki sądowe z wezwaniem dla uczestnika na terminy rozpraw zarówno przed Sądem I i II instancji, z odpisem apelacji były kierowane do M. W. (1) na adres ul. (...), T., wskazany we wniosku o podział majątku wspólnego, którego prawidłowości uczestnik nie kwestionował. Na ten adres skutecznie doręczony został odpis wniosku o podział majątku i wezwanie uczestnika na pierwszą rozprawę, na dzień 13 kwietnia 2015 roku, na którą uczestnik się stawił.

Zgodnie z treścią art. 136 § 1 i § 2 k.p.c. strony i ich przedstawiciele mają obowiązek zawiadamiać sąd o każdej zmianie swego zamieszkania. W razie zaniebdania tego obowiązku pismo sądowe pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba że nowy adres jest sądowi znany. O powyższym obowiązku i skutkach jego niedopełnienia sąd powinien pouczyć stronę przy pierwszym doręczeniu.

Jeżeli w toku postępowania zmieniły się okoliczności a uczestnik został zatrzymany, obowiązany był o tym powiadomić sąd. Skarżący M. W. (1) jak sam przyznał po dokonaniu zatrzymania przebywał 28 dni w areszcie w Polsce. Miał zatem możliwość poinformowania sądu, przed którym toczyło się postępowanie o podział majątku, o tym fakcie. Zaniebdania w tym zakresie obciążają samego uczestnika. W takiej sytuacji zarówno Sąd I jak i II instancji prawidłowo uznawał za doręczone pisma czy wezwania sądowe kierowane do uczestnika na adres miejsca zamieszkania w Tuszynie, wskazany w aktach sprawy i nie kwestionowany przez samego uczestnika M. W. (1). Brak było również przeszkód aby uczestnik ustanowił pełnomocnika w sprawie.

Skoro zatem w przedmiotowej sprawie nie wystąpiły przesłanki z art. 401 ust. 2 k.p.c., to Sąd oddalił skargę pozwanego o wznowienie postępowania jako bezzasadną.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o przepis art. 98 § 1 k.p.c. zasądając od M. W. (1) na rzecz M. M. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu skargowym zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U.2015.1800.).

W punkcie 3 wyroku Sąd Okręgowy przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz adwokata M. N. kwotę 147,60 zł obejmująca podatek vat tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu skargowym. Jej wysokość została ustalona odpowiednio do § 14 ust. 1 pkt 3 i § 4 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 r (Dz.U. z 2016 r, poz. 1714).